

REPUBLIKA E SHQIPËRISË
URDHRI I STOMATOLOGUT

KODI
I ETIKËS DHE I DEONTOLOGJISË
STOMATOLOGJIKE

Tiranë, 2015

Parathënie

Të Nderuar Kolegë !

Kodi i Etikës dhe i Deontologjisë në fushën e Stomatologjisë merr një rëndësi specifike, në ndryshim nga të gjitha specialitetet mjekësore në përgjithësi.

Sot, ne stomatologët, falë Ligjit nr.127/2014, datë 02.10.2014 "Për Urdhrin e Stomatologut në Republikën e Shqipërisë" do të kemi Kodin e Etikës dhe Deontologjisë në Stomatologji. Si në të gjithë dokumentacionin themelues të U.S.SH., edhe për Kodin e Etikës dhe Deontologjisë, mbështetja tek Kodi i Deontologjisë së miratuar dhe të zbatuar nga U.M.SH. ka qenë i plotë dhe i gjithanshëm, sepse patëm një eksperiencë mbi 20-vjeçare tek ky urdhër, nga ku ne u shkëputëm në bazë të ligjit. Por sot, ashtu si i gjithë dokumentacioni tjetër, edhe Kodi i Etikës dhe i Deontologjisë në Stomatologji është specifik, i zgjeruar dhe me shtjellim të hollësishëm vetëm për stomatologjinë.

Në stomatologji komunikimi dhe besimi reciprok merr një rëndësi të dorës së parë. Seancat e shpeshta, me kohë relativisht të gjatë krahasuar me specialitetet e tjera të mjekësisë, problemet e kozmetikës me kërkesat specifike nga larmia e këndvështrimeve për vizionin e kozmetikës dentare nga ana e popullatës, marrin problematikë kryesore në stomatologji. Problem tjetër me natyrë delikate është tarifimi i shërbimeve dhe garancia e punimeve në dentistri, ndaj duhet të vlerësohen maksimalisht, sepse sjellin përplasje dhe deri në penaltete, të nderuar kolegë. Respektimi i protokollit të mjekimit, vlerësimi me imtësi i tematikës teknike, janë profilaksia më e mirë për këto probleme.

Në themel të principeve dhe detyrave që shtron ky Kod, si detyrim për t'u respektuar e zbatuar nga çdo stomatolog, është kujdesi për pacientin, siguria e shëndetit të individit dhe popullatës. Të punosh e të sillesh në mënyrë etike, të aplikosh shkencën dhe të bësh më të mirën për të mësuar e për t'u aftësuar tani e në të ardhmen, për të ofruar kujdesin më të mirë për të sëmurin apo pacientin, janë detyrim etik, moral dhe profesional për cilindo stomatolog.

***URDHRI I STOMATOLOGUT
PRESIDENTI
Dr.Nikoll DEDA***

PARIME KRYESORE

Neni 1 – Përcaktimi

Deontologjia Stomatologjike është një bashkësi principesh dhe rregullash të cilat mjeku Stomatolog dhe ndihmës Stomatolog⁽¹⁾ është i detyruar t'i njohë dhe t'i respektojë gjatë ushtrimit të profesionit. Sjellja e mjekut edhe jashtë ushtrimit të profesionit, duhet të jetë shembullore në përputhje me dinjitetin që kërkon ky profesion. Stomatologët janë të detyruar të njohin principet dhe rregullat që përmbahen në këtë Kod dhe në bazë të tyre, të përshtasin sjelljen profesionale.

Neni 2 – Njohja e Ligjit të Urdhrit Stomatologut

Çdo Stomatolog e ka për detyrë të njohë Ligjin nr.127, datë 02.10.2014 “ Për Urdhrin e Stomatologut në Republikën e Shqipërisë ”, Urdhri i Stomatologut si një ent publik jo buxhetor dhe autoritet i vetrregullimit profesional të pavarur, si dhe legjislacionin në fushën e shëndetësisë dhe sigurimeve të kujdesit shëndetësor.

Neni 3 – Njohja e Kodit dhe Betimi i Mjekut Stomatolog

Në çastin kur regjistrohet në Urdhrin e Stomatologut, çdo mjek stomatolog është i detyruar të konfirmojë me shkrim njohjen e këtij Kodi, si dhe të betimit të mjekut dhe të shpreh angazhimin se do t'i respektojë me përpikmëri dhe me vullnet të plotë.

KREU I PARË

DETYRAT E PËRGJITHSHME TË MJEKËVE

Neni 4 – Detyrat dhe Misioni i Mjekut Stomatolog

Detyra themelore e çdo mjeku stomatolog, në shërbim të individit dhe të shëndetit publik, është mbrojtja e jetës, e shëndetit fizik e mendor të njeriut dhe lehtësimi i vuajtjeve të tij. Në misionin e tij human, në respekt të jetës njerëzore, të individit dhe dinjitetit të tij, për mbrojtjen e shëndetit, zbulimin dhe mjekimin e sëmundjeve, mjeku stomatolog bazohet vetëm në shkencë dhe në ndërgjegjen e tij, duke i dhënë përparësi interesave të shëndetit të pacientit. Mjekut stomatolog nuk i lejohet të përdorë dijet e tij në kundërshtim me këto interesa.

Neni 5 – Ofrimi i kujdesit shëndetësor

Mjeku Stomatolog është i detyruar, në kohë paqeje dhe lufte, të ofrojë kujdesin shëndetësor dhe ndihmën mjekësore në përputhje me principet e mjekimit efektiv, të njëjtë

për të gjithë, pa dallim moshe, seksi, race, kombësie, feje, pikëpamje politike, gjendje ekonomike, pozitë shoqërore etj, duke respektuar të drejtat dhe dinjitetin e pacientit.

Neni 6 – Detyrimi për t’u angazhuar në rast lufte apo katasrofash

Në rast lufte, apo katastrofash natyrore mjeku stomatolog duhet të angazhohet menjëherë, duke u vënë në dispozicion të autoriteteve kompetente për të ofruar ndihmën e tij.

Neni 7 – Respektimi i traditës

Mjeku Stomatolog duhet të respektojë dhe të mbrojë traditat më të vyera të profesionit mjekësor, duke praktikuar vazhdimisht standarde të larta profesionale dhe sjellje etike të përshtatshme ndaj të sëmurit, familjarëve dhe ndaj çdo personi tjetër, që i kërkon ndihmë.

Neni 8 – Kushtëzime të aktivitetit profesional

Mjekut Stomatolog, në asnjë rast nuk i lejohe të abuzojë me prioritetet dhe avantazhet që i krijon statusi i tij profesional ndaj të sëmurit, për qëllime përfitimi personal dhe profesional. Mjeku Stomatolog që kryen funksione administrative, apo i zgjedhur në poste publike, duhet të sigurojë transparencën më të lartë për gjithçka, që mund të duket si konflikt interesi. Ai e ka të ndaluar të shfrytëzojë funksionin dhe postin e tij, për të rritur klientelën, apo për përfitime të tjera personale të kundraligjshme.

Neni 9 – Ndhimë në raste urgjente

Në prezencë të një të sëmuri, apo të dëmtuari në rrezik për jetën, ose kur i bëhet thirrje për një rast të tillë, mjeku stomatolog pavarësisht profilit profesional, e ka për detyrë të ndërhyjë në çdo vend e rrethanë për të dhënë ndihmën urgjente, duke asistuar deri në momentin që të sigurohet se ai po merr ndihmën mjekësore të kualifikuar.

Neni 10 – Mbi marrëdhëniet me kolegët dhe personelin

Mjekët Stomatologë e kanë për detyrë të mbajnë marrëdhënie të mira dhe të ndershme me njëri tjetrin dhe me anëtarët e tjerë të personelit mjekësor, duke respektuar pavarësinë profesionale të secilit, në interes të të sëmurëve dhe ruajtjes së emrit të mirë të profesionit dhe të institucionit mjekësor.

Neni 11 – Mbi reputacionin profesional dhe figurën morale

Mjeku Stomatolog, madje edhe jashtë ushtrimit të profesionit duhet të ruajë të pastër figurën e tij morale, duke shmangur çdo akt që do të zhvlerësonte personalitetin dhe dinjitetin e tij njerëzor e profesional. Në çfarëdo rrethanë qoftë, ai nuk duhet të lejojë që

emri i tij të përdoret për qëllime publicitare e fitimprurëse, ai duhet të ruhet nga vetëmburrja dhe fryrja e pa vend e famës së tij.

Neni 12 – Përdorimi i njohurive dhe pavarësia profesionale

Përdorimi i njohurive dhe ushtrimi i mjekësisë bazohet në parimin e lirisë dhe pavarësisë së profesionit. Mjeku Stomatolog duhet të përdorë njohuritë dhe të gjitha burimet e shkencës mjekësore për një mjekim efektiv, duke u bazuar në pavarësinë profesionale, lirinë e veprimit dhe përgjegjshmërinë personale. Ai duhet të marrë parasysh avantazhet, efektet e dëmshme dhe pasojat e mundshme të hulumtimeve dhe mjekimeve që përshkruan.

Neni 13 – Mbi edukimin dhe përditësimin e dijeve

Gjatë gjithë jetës aktive profesionale, mjeku stomatolog e ka për detyrë azhurnimin me të rejat e shkencës, të ruajë dhe perfeksionojë dijet e tij. Në mënyrë të veçantë, mjeku stomatolog duhet të angazhohet sistematikisht në programet e edukimit mjekësor të vazhdueshëm, të organizuara dhe individuale, të cilat zhvillojnë kompetencën dhe rrisin aftësitë e tij profesionale. Mjeku Stomatolog ka për detyrë të marrë pjesë në vlerësimin e praktikës dhe performancës së tij profesionale.

Neni 14 – Vlerësimi i gjendjes së të sëmurit

Mjeku Stomatolog duhet të bëjë vlerësimin e drejtë të gjendjes së të sëmurit dhe të aplikojë në mënyrë të përshtatshme burimet e shkencës mjekësore, duke u bazuar në anamnezë, shenjat klinike dhe në ekzaminimet që ai i vlerëson të nevojshme dhe të domosdoshme.

Neni 15 – Tejkalmi i mundësive dhe kompetencave

Mjeku Stomatolog, me përjashtim të urgjencave dhe rrethanave të jashtëzakonshme, nuk duhet të marrë përsipër ndjekjen e të sëmurëve, as të formulojë përshkrime që i tejkalojnë mundësitë dhe kompetencat e tij profesionale. Ai duhet të kufizojë ushtrimin e tij ecencialisht në specialitetin që i është njohur ligjërisht, si dhe në disiplinat që lidhen me të. Kur është e nevojshme, mjeku stomatolog e ka për detyrë të konsultohet me kolegët brenda, apo jashtë specialitetit të tij dhe të zbatojë vendimet e konsultës në mënyrë korrekte dhe me ndershmëri.

Neni 16 – Mësimdhënia dhe kontributi për edukimin e kolegëve

Mjekët Stomatologë e kanë për detyrë të kontribuojnë në edukimin dhe trajnimin e mjekëve stomatologë të tjerë. Në qoftë se është i ngarkuar me detyrën e mësimdhënies, duhet të punojë për të qënë një mësues kompetent dhe të sigurohet se kolegët e rinj, apo studentët përfitojnë dhe mbikqyren në mënyrë të përshtatshme.

Neni 17 – Mbi edukimin dhe promovimin e shëndetit

Në kuadrin e misionit dhe detyrimeve të tij profesionale, mjeku stomatolog e ka për detyrë të kontribuojë në veprimtaritë dhe programet për edukimin, promovimin e shëndetit dhe të ndihmojë publikun për të njohur e kuptuar çështjet shëndetësore.

KREU I DYTË

DETYRAT E MJEKUT STOMATOLOG NDAJ TË SËMURIT

Neni 18 – Marrëdhëniet me të sëmurin

Kujdesi për ruajtjen e mirëqënies dhe interesave shëndetësore të të sëmurit duhet të jetë preokupacioni parësor i mjekut stomatolog. Marrëdhëniet midis mjekut stomatolog dhe të sëmurit duhet të mbështeten në mirëbesimin e ndërsjelltë. Zgjedhja e lirë e mjekut stomatolog dhe e institucionit të mjekimit nga i sëmuri është një e drejtë e tij, e cila përbën parimin themelor të këtyre marrëdhënieve. Mjeku Stomatolog është i detyruar të respektojë dhe t'i krijojë të gjitha mundësitë që i sëmuri të ushtrojë këtë të drejtë.

Neni 19 – Përkushtimi dhe sjellja

Mjeku Stomatolog duhet t'i garantojë të sëmurit përkushtim, sjellje të mirë dhe kompetencë profesionale. Ai e ka për detyrë t'i dedikojë të sëmurit të gjithë kohën e domosdoshme për informimin e tij dhe marrjen e vendimeve diagnostikuese e mjekuese sa më të drejta. Mjeku Stomatolog duhet të përmbushë misionin e tij me respekt dhe zbatim të standardeve profesionale dhe etike, pa abuzuar mbi të sëmurin nga ana fizike, emocionale, ose materiale. Atij nuk i lejohet t'i imponojë të sëmurit opinionet e tij personale, filozofike, morale, ose politike.

Neni 20 – Detyrat ndaj fëmijëve, pleqve dhe handikapatëve.

Në ushtrimin e profesionit, mjeku stomatolog duhet të angazhohet në kujdesin për fëmijët, pleqtë dhe handikapatët, sidomos kur vëren se në ambjentin familjar, ose jashtë familjar ku ata jetojnë, nuk kujdesen në mënyrë të mjaftueshme për shëndetin e tyre. Mjeku Stomatolog që angazhohet për të trajtuar një të mitur, apo të paaftë fizikisht a mendërisht, duhet të përpiqet të marrë pëlqimin e prindërve, të të afërmeve apo të përfaqësuesve të tij ligjorë. Bëhet përjashtim kur rasti është urgjent dhe mjeku nuk ka mundësi të komunikojë me këta persona. Në rast dyshimi për abuzim, ose keqtrajtim të fëmijës, apo të një handikapati, mjeku është i detyruar të lajmërojë organet kompetente të njohura me ligj.

Neni 21 – Mos përzierja në çështjet familjare

Mjekut Stomatolog nuk i lejohet të ndërhyjë, apo të përzihet në probleme personale, ose familjare të të sëmurit dhe as të përpiqet për të ndikuar në privatësinë e tij, me përjashtim kur kjo justifikohet për arsye profesionale, që lidhen me sëmundjen, apo me trajtimin mjekësor të tij.

Neni 22 – Ruajtja e sekretit

Të dhënat, që mjeku stomatolog mëson rreth të sëmurit të tij gjatë kryerjes së detyrës, konsiderohen të fshehta mjekësore dhe përbëjnë sekret profesional. Me dëshirën e

të sëmurit dhe në interes të tij, mjeku është i detyruar të mbajë të fshehtë edhe ndaj familjarëve e personave të tjerë gjithçka që i është besuar dhe gjithçka ka parë e dëgjuar gjatë punës së tij me të sëmurin. Madje edhe pas vdekjes të të sëmurit, me përjashtim të rasteve kur ajo përbën rrezik për shëndetin dhe jetën e të tjerëve, mjeku duhet të mos zbulojë sekretin profesional.

Neni 23 – Zbulimi i sekretit

Mjekut Stomatolog i lejohet të zbulojë të fshehtat mjekësore të të sëmurit, vetëm në rastet kur fshehja e tyre rrezikon jetën e të sëmurit, ose kur kërkohet nga një organ i njohur me ligj. Kur mjeku stomatolog përdor të dhënat mjekësore të të sëmurit të tij për t'i publikuar, ai është i detyruar që identiteti i të sëmurit të mos zbulohet.

Neni 24 – Lehtësimi i vuajtjeve për të sëmurin

Në çdo rrethanë mjeku stomatolog duhet t'i kushtojë të sëmurit kohën e nevojshme, jo vetëm për ta diagnostikuar dhe mjekuar në mënyrë të përshtatshme, por edhe për ta asistuar atë moralisht dhe për t'i lehtësuar vuajtjet. Mjeku Stomatolog duhet të jetë i kujdesshëm dhe racional në ndërhyrjet dhe procedurat diagnostikuese dhe mjekuese, për të mos e rënduar dhe bezdisur të sëmurin me teprime të panevojshme dhe të pajustificuara.

Neni 25 – E drejta e të sëmurit për t'u informuar

I sëmuri ka të drejtë të informohet për sëmundjen, ekzaminimet dhe mjekimet që i propozohen dhe rezultatet e tyre. Mjeku Stomatolog e ka për detyrë ta informojë të sëmurin në mënyrë të sinqertë dhe të kuptueshme, duke marrë parasysh në çdo rast personalitetin dhe gjendjen e tij psikike.

Nëse i sëmuri është nën 16 vjeç, apo i paaftë për të kuptuar gjendjen dhe mjekimin që i propozohet, informacioni i jepet familjarit më të afërt që e ka nën kujdestari. Nëse mjeku stomatolog gjykon, se duke informuar të sëmurin rrezikon të dëmtojë gjendjen e tij psikike e shëndetësore, atëherë ai nuk është i detyruar ta informojë e as ta njohë me dokumentacionin mjekësor. Një diagnozë e rëndë dhe prognozë fatale mund të zbulohet me shumë maturi. Gjithsesi familjarët duhet të jenë të informuar dhe paralajmëruar, përveçse nëse vetë i sëmuri i ka përcaktuar më parë personat të cilët mund të informohen për gjendjen e tij.

Neni 26 – Informimi i familjarëve

Mjeku Stomatolog e ka për detyrë të tregojë mirëkuptim dhe bashkëshqetësim me familjarët. Ai duhet t'i mbajë ata në dijeni për procedurat mjekësore dhe kujdesin që i ofrohet të sëmurit, ecurinë dhe prespektivën e tij, me kusht që një gjë e tillë të mos bjerë në kundërshtim me vullnetin e të sëmurit.

Neni 27 – Proçedurat diagnostikuese e mjekuese

Në proçesin e përpunimit të diagnozës dhe vendosjen e mjekimit për të sëmurin e tij, mjeku stomatolog duhet të propozojë dhe të përshkruajë ato proçedura diagnostikuese dhe mjekuese, të cilat në gjykimin e tij i vlerëson më të përshtatshme për rrethanat e të sëmurit, shkencërisht të provuara dhe bashkëkohore dhe ekonomikisht me kosto më të ulët. Mjekut Stomatolog nuk i lejohet që me përshkrimin e tij, të rrezikojë në mënyrë të pajustificuar shëndetin dhe jetën e të sëmurit. Ai duhet t'i formulojë përshkrimet e tij në përputhje me udhëzuesit klinikë dhe protokollet e miratuara, në mënyrë të qartë e të kuptueshme për pacientin dhe për të tjerët.

Neni 28 – Pëlqimi pas infomimit (konsenti i informuar)

Është detyrim për çdo mjek, marrja e pëlqimit të të sëmurit përpara çdo ndërhyrjeje, ekzaminimi apo mjekimi të propozuar, pasi ta ketë informuar me hollësi dhe të jetë bindur se i sëmuri e ka kuptuar. Kur i sëmuri, në gjendje për të shprehur vullnetin e tij, refuzon ndërhyrjen e propozuar, mjeku stomatolog duhet të pranojë vullnetin e të sëmurit, pasi ta ketë informuar dhe bindur për pasojat e pritshme. Në qoftë se i sëmuri është nën 16 vjeç, ose i paaftë për të shprehur vullnetin e tij për të marrë vendime, mjeku stomatolog nuk mund të ndërhyjë pa njoftuar të afërmit e të sëmurit, apo personin përgjegjës legjitim, me përjashtim të rasteve urgjente, apo të pamundësisë për të kontaktuar këta persona. Informimi i të sëmurit dhe marrja e pëlqimit, apo refuzimi i tij shprehen me shkrim në dosjen klinike të të sëmurit dhe firmoset nga i ai, apo personat legjitim që e kanë në kujdestari.

Neni 29 – Përfitimi i të drejtave

Mjeku Stomatolog duhet të përpiqet të mundësojë që i sëmuri i tij të përfitojë të gjitha të drejtat shoqërore, ose materiale që i takojnë me ligj, për shkak të gjendjes së tij shëndetësore. Çdo abuzim, mashtrim, ose fallsifikim i dokumentave mjekësore për këtë qëllim është i dënueshëm.

Neni 30 – Vazhdimësia e mjekimit

Në çfarëdo rrethanash qoftë, mjeku stomatolog e ka për detyrë të sigurojë vazhdimin e mjekimit të të sëmurit të tij. Edhe në rast të një rreziku publik, mjeku stomatolog nuk duhet të braktisë të sëmurët e tij, veçse me Urdhër nga autoritetet përgjegjëse në përputhje me Ligjin. Në rastet kur mjeku do të largohet dhe do të lerë detyrën për një kohë, apo kur ai e gjykon se problemet, apo gjendja shëndetësore e të sëmurit dalin jashtë aftësive dhe njohurive të tij profesionale, apo jashtë mundësive të tjera për ta trajtuar, atëhere mjeku e ka për detyrë të marrë të gjitha masat, që i sëmuri të kalojë

për të vazhduar mjekimin tek një mjek tjetër i fushës përkatëse, i aftë për të marrë përsipër këtë trajtim.

Neni 31 – Ndërrimi i mjekut kurues

Mjeku stomatolog ka të drejtë të heqë dorë, apo të refuzojë vazhdimin e mjekimit të sëmurit dhe të rekomandojë trajtimin e tij tek një mjek, apo institucion tjetër në këto raste:

- a. Për arsye profesionale apo personale;
- b. Kur i sëmuri, i aftë dhe i ndërgjegjshëm për të marrë vendime të pavaruara, humb besimin tek mjeku stomatolog ;
- c. Kur i sëmuri, i cili është koshient, sillet në mënyrë të pahijshme, bëhet brutal dhe kërcënues ndaj mjekut.

Edhe në këto raste, nëse i sëmuri përbën urgjencë mjekësore, mjeku e ka për detyrë t'i ofrojë ndihmën mjekësore deri në kapërcimin e situates, apo të ketë siguruar vazhdimin e trajtimit nga një mjek stomatolog tjetër.

Neni 32 – Ndihma mjekësore për të dënuarit

Kur mjeku stomatolog punon në një institucion, ku të dënuarit vuajnë masën e dënimit, apo kërkohet për të trajtuar një person, i cili është viktimë e një keqtrajtimi, duhet jo vetëm t'i ofrojë ndihmë mjekësore, por edhe të mbrojë të drejtat e dinjitetin e tij. Nëse për arsye të moshës, gjendjes fizike apo psikike, nuk është i zoti për t'u mbrojtur, mjeku duhet të verë në dijeni organet kompetente, të njohura me ligj.

Neni 33 – Mjekimi dhe ushqyerja e detyruar për të dënuarin

Mjeku stomatolog e ka të ndaluar kategorikisht të marrë pjesë, apo të asistojë në dhunë, ose tortura ndaj të pandehurit. Mjekimi dhe ushqimi i detyruar lejohet vetëm në rastet kur i dënuari i sëmurë nuk është mendërisht i aftë të vendosë vetë. Në qoftë se një i rritur, mendërisht i shëndoshë dhe i vetëdijshëm, refuzon ushqimin me vullnetin e tij, mjeku stomatolog duhet të respektojë vullnetin e të sëmurit.

Neni 34 – Dokumentimi i veprimeve mjekësore

Të gjitha veprimet diagnostikuese e mjekuese që kryen në praktikën klinike në çdo lloj shërbimi dhe profili ambulator, spitalor, publik a privat, mjeku përshkruan (regjistron) dokumentat mjekësore të posaçme, të cilat ruhen e mirëmbahen në përputhje me dispozitat që aplikon institucioni shëndetësor, në kushtet e respektimit dhe të ruajtjes së sekretit profesional. Mjeku stomatolog e ka për detyrë të krijojë Dosjen (kartelën) klinike individuale të të sëmurit, e cila plotësohet dhe ruhet nën përgjegjësinë e mjekut kurues, si një dokument i rëndësishëm klinik, studimor-shkencor dhe juridik (mjeko-ligjor). Ai e ka për detyrë të përshkruajë në kartelën klinike qartë e kuptueshëm diagnozat, ekzaminimet

dhe interpretimet e tyre, mjekimet dhe argumentat për çdo ndryshim që bën, si dhe konsultat mjekësore, që kryhen për të sëmurin e tij.

Neni 35 – Lëshimi i dokumentave mjekësore

Në praktikën stomatologjike është e domosdoshme bërja e dokumentave mjekësore, certifikata, epikriza, dëshmi, etj dhe lëshimi i tyre me kërkesë të të sëmurit, familjarëve, ose organeve kompetente të njohura me ligj. Çdo dokument, që plotëson dhe lëshon mjeku stomatolog duhet të hartohet në mënyrë korrekte, plotësisht në përputhje me konstatimet mjekësore, të jetë i lexueshëm, ku të mund të identifikohet nënshkruesi dhe firma e tij.

Neni 36 – Pasaktësitë dhe abuzimi me dokumentet mjekësore

Çdo pasaktësi dhe mospërputhje me konstatimet mjekësore dhe abuzimi në përshkrimin dhe lëshimin e dokumentave mjekësore, përbën objekt ndjekjeje dhe përballjeje me proceset e gjykimit disiplinor profesional dhe juridike për personat përgjegjës.

Neni 37 – Ankesat e të sëmurëve

Në qoftë se të sëmurët kanë ankesa lidhur me kujdesin shëndetësor, apo mjekimin, atyre duhet t'u jepet një përgjigje e menjëhershme dhe e përshtatshme. Mjeku stomatolog kurues ka përgjegjësi për t'u marrë me ankesat në mënyrë konstruktive dhe të ndershme. Në rast se gjatë mjekimit, pacienti ka pësuar dëmtime serioze, pavarësisht nga arsyeja, duhet t'i shpjegohet plotësisht se çfarë ka ndodhur dhe mundësisht t'i kërkohet të falur atij, ose kur është nën 16 vjeç, familjarëve të tij.

Neni 38 – Lehtësimi i vuajtjeve të sëmurit që është duke vdekur

Lehtësimi i vuajtjeve dhe dhimbjes është një nga detyrat thelbësore të mjekut stomatolog ndaj çdo të sëmuri. Kjo është veçanërisht e rëndësishme gjatë trajtimit të një sëmuri, që është duke vdekur. Mjeku stomatolog përveç mjekimit, i cili duhet të jetë sa më i lehtë dhe pa teprime të pashpresa, duhet të ofrojë asistencë e përkujdesje shpirtërore, duke respektuar dëshirat dhe besimin fetar të të sëmurit dhe duke ruajtur deri në fund dinjitetin e tij. Mjeku stomatolog duhet të verë në dijeni familjarët e të sëmurit mbi gjendjen e tij dhe të përpiqet të gjejë bashkëpunimin e tyre në lehtësimin e vuajtjeve të të sëmurit.

Neni 39 – Mos shpejtimi i vdekjes

Shpejtimi i përfundimit të jetës, apo provokimi i vdekjes është në kundërshtim me etikën mjekësore stomatologjike. Nëse i sëmuri është pa vetëdije, pa shpresë për të jetuar, mjeku stomatolog duhet të veprojë sipas gjykimit të tij për më të mirën e mundshme. Ai, duke u konsultuar me kolegët e tjerë dhe familjarët më të afërm të të sëmurit, vendos për qëndrimin terapeutik që duhet mbajtur.

Neni 40 – Vdekja e të sëmurit

Kur vdes një i sëmurë, mjeku stomatolog kurues duhet t'u shprehë familjarëve ngushëllimet dhe keqardhjen e tij dhe t'u shpjegojë shkaqet dhe rrethanat e vdekjes. Ata duhet të informohen me të gjitha hollësitë e nevojshme për paqartësitë dhe pyetjet që mund të shtrajnë.

Neni 41 – Ndërhyrjet gjymtuese

Mjekut stomatolog nuk i lejohet të kryejë ndërhyrje gjymtuese pa motiv shumë serioz mjekësor, pa informimin paraprak të të sëmurit dhe pëlqimin e tij. Bëhet përjashtim vetëm në rastet urgjente dhe kur është e pamundur të informohet dhe të merret pëlqimi i të sëmurit.

KREU I TRETË MARRËDHËNIET MIDIS MJEKËVE STOMATOLOGË, NDAJ PROFESIONIT DHE INSTITUCIONEVE

Neni 42 – Respekti reciprok

Marrëdhëniet midis mjekëve stomatologë duhet të bazohen në principet e një shoqërie të mirë dhe respekti reciprok. Mjeku stomatolog duhet të sillet ndaj kolegëve të tij me korrektësi e ndershmëri, duke ruajtur e duke mos cënuar dinjitetin e asnjërit, ashtu siç do të dëshironte, që ata të silleshin ndaj tij. Mjekut stomatolog nuk i lejohet të përgojë kolegët e tij, me qëllim që të ulë autoritetin dhe personalitetin e tyre përpara të sëmurëve dhe publikut, duke i dëmtuar në ushtrimin e profesionit, si dhe në marrëdhëniet dhe besimin e të sëmurëve ndaj tyre. Asnjë mosmarrëveshje midis mjekësh nuk duhet të çojë në polemika publike, ato duhet të zgjidhen vetëm në rrugën e pajtimit, në rast nevojë edhe me ndërmjetësinë e autoriteteve institucionale apo të Urdhrit të Stomatologut.

Neni 43 – Respekti ndaj mësuesve

Mjeku stomatolog duhet të jetë gjithë jetën mirënjohës dhe të tregojë respekt dhe mirësjellje ndaj mësuesve të tij për dijet, aftësitë profesionale dhe mjeshtërinë, që ka fituar nga ata. Mungesa e mirënjohjes dhe e respektit ndaj mësuesve është e pafalshme dhe e dënueshme moralisht.

Neni 44 – Solidariteti ndaj kolegëve

Çdo mjek stomatolog e ka për detyrë të ruajë dhe respektojë solidaritetin me kolegët, në të mirë të ruajtjes së integritetit profesional dhe në respekt të normave të etikës dhe deontologjisë stomatologjike. Në qoftë se një mjeku stomatolog i kërkohet një këshillë,

ose ndihmë profesionale nga një koleg, ai duhet të jetë i gatshëm t'i japë ato me sinqeritet dhe në përputhje me njohuritë më të mira që zotëron. Është në moralin dhe nderin e çdo mjeku stomatolog të marrë në mbrojtje, në qoftë se një koleg është sulmuar dhe vënë nën akuzë në mënyrë të padrejtë.

Neni 45 – Qëndrimi ndaj sjelljes jo korrekte të kolegëve

Në rast se mjeku stomatolog vihet në dijeni të një sjellje të padenjë të një kolegu, e cila nuk përputhet me normat e etikës mjekësore stomatologjike, ai e ka për detyrë t'ia vërë në dukje këtë vetëm kolegut të tij dhe autoriteteve drejtuese të institucionit dhe/ose Urdhrit të Stomatologut. Atij nuk i lejohet të diskutojë për këtë me të sëmuret, me familjarët, apo me kolegë dhe persona të tjerë.

Neni 46 – Gabimet e bashkëpunëtorëve

Mjeku Stomatolog është i detyruar të mos heshtë dhe të mos qëndrojë indiferent përpara gabimeve që mund të bëhen nga bashkëpunëtorët, ose personeli tjetër ndihmës. Ai duhet t'i trajtojë ato me takt, pa cënuar dinjitetin e asnjërit dhe asnjëherë përpara të sëmurit, familjarëve, apo personave të tjerë. Mjeku stomatolog, për gjithçka që e konsideron të gabuar e në dëm të punës dhe shëndetit të individit, apo publikut, duhet ta diskutojë me autoritetin drejtues të institucionit dhe/ose të Urdhrit të Stomatologut.

Neni 47 – Raportet e një mjeku me mjekun kurues dhe me të sëmurin

Raportet e ndërsjellta të mjekut me mjekun kurues dhe me të sëmurin duhet të jenë korrekte, të sinqerta dhe të ndershme, në respekt të të cilave mjekët duhet të zbatojnë këto rregulla dhe parime etike:

1. Kur mjekut stomatolog i kërkohet ofrimi i kujdesit mjekësor për një të sëmurë, i cili ka si mjek stomatolog kurues një tjetër koleg, ai:

- a. Nëse i kërkohet ta marrë në trajtim mjekësor si mjek stomatolog kurues, mund ta pranojë me dijeninë e mjekut stomatolog tjetër kurues, kur vetë i sëmuri kërkon të heqë dorë nga ky i fundit;
- b. Nëse i kërkohet thjesht një këshillim, por jo të ndryshojë mjekun stomatolog kurues, i propozon një konsultim të përbashkët me mjekun stomatolog kurues. Në qoftë se nuk është dakord, i jepet këshillimi i kërkuar dhe nëse është e nevojshme, i ofron trajtim mjekësor urgjent. Në përfundim, me pëlqimin e të sëmurit, për gjithçka informohet mjeku stomatolog kurues.
- c. Nëse një i sëmurë paraqitet, sepse i mungon mjeku stomatolog i tij kurues, atij i sigurohet kujdesi mjekësor i nevojshëm, deri në kthimin e mjekut stomatolog të tij kurues. Këtij të fundit, me pëlqimin e të sëmurit, i jepet informacioni i nevojshëm.

2. Në qoftë se një i sëmurë, ka ardhur pa rekomandimin dhe dijeninë e mjekut stomatolog të tij kurues, është detyrim etik dhe në interes të të sëmurit, që mjeku stomatolog, pasi të ketë marrë pëlqimin e tij, të hyjë në kontakt me mjekun stomatolog kurues me qëllim që të shkëmbejnë mendimet e tyre.

3. Një mjeku stomatolog konsulent që ka ekzaminuar një të sëmurë së bashku me kolegun apo kolegët e tij, nuk i lejohet që me iniciativën e vet të ekzaminojë përsëri këtë të sëmurë në vazhdim të së njëjtës sëmundje, pa praninë e mjekut stomatolog kurues, ose miratimin e tij, përveçse në rast urgjence.

Neni 48 – Këshillimi dhe konsultimi me kolegët

1. Këshillimi dhe konsultimi me kolegun, kur e kërkojnë rrethanat e të sëmurit është praktikë që duhet ndjekur e respektuar si e domosdoshme, jo vetëm në interes të trajtimit më të mirë të të sëmurit, por edhe të rritjes së integritetit dhe formimit profesional të mjekëve.

2. Është e palejueshme për mjekët stomatologë, madje e dënueshme, që konflikte apo mosmarrëveshje personale midis tyre, të bëhen shkas për të hezitur në thirrjen e konsultës apo pjesëmarrjen në të.

3. Kur mjeku stomatolog do të organizojë një konsultë, ai pasi e ka informuar paraprakisht të sëmurin me hollësi për konsultën dhe mjekun stomatolog, apo mjekët stomatologë që do marrin pjesë, merr pëlqimin e tij si për konsultën dhe për mjekët stomatologë, të cilët vetë i sëmuri mund të propozojë, me kusht që zgjedhja e të sëmurit mos të dëmtojë shëndetin e tij. Kur mjeku stomatolog beson dhe është i bindur se nuk duhet të miratojë zgjedhjen e bërë nga i sëmuri, apo të afërmit e tij, ai e refuzon këtë.

4. Në përfundimin e një konsulte midis dy, a më shumë mjekësh stomatologë është rregull, që konkluzionet e tyre të formulohen me shkrim dhe të firmosen nga mjeku kurues dhe konsulentët.

KREU I KATËRT

QËNDRIMI I MJEKUT STOMATOLOG NDAJ RIPRODHIMIT HUMAN, EKSPERIMENTEVE KLINIKE E KËRKIMEVE BIO-MJEKËSORE DHE TRANSPLATIMEVE TË INDEVE E ORGANEVE

Neni 49 – Lidhur me Informimin dhe kujdesin për shëndetin seksual

Mjeku stomatolog e ka për detyrë, të punojë për edukimin dhe informimin e popullatës për çështje të shëndetit seksual dhe parandalimin e sëmundjeve seksualisht të trasmetueshme. Ai duhet të propagandojë dhe të popullarizojë metodat shkencore të planifikimit familjar dhe përdorimit të kontraktivëve të provuar shkencërisht dhe të besueshëm.

Neni 50 – Ndërprerja e shtatëzanisë dhe sterilizimi

Mjekut Stomatolog i ndalohet të bëjë, të udhëzojë, apo të informojë për ndërprerje të shtatëzanisë dhe të kryejë procedura sterilizimi, përveçse në kushtet e parashikuara me aktet ligjore.

Neni 51 – Pjesëmarrja në kërkime shkencore

Mjekut stomatolog nuk i lejohet të udhëheqë apo të marrë pjesë në kërkime, apo eksperimente shkencore, bio-mjekësore, me përjashtim të rasteve, kur një gjë e tillë është e parashikuar në ligj, apo akte të tjera të ligjshme. Mjeku stomatolog, që merr përsipër një punë kërkimore me qëllim parandalues, diagnostikues apo mjekues, ku përfshihen të sëmurë apo vullnetarë, detyrimisht paraqet projektin përpara një komisioni të posaçëm të bioetikës, kompetent e të pavarur, për të vlerësuar përligjien shkencore, pranueshmërinë etike dhe për ta miratuar. Mjeku stomatolog duhet të informojë me kujdes personin, apo personat e përfshirë në projekt mbi objektin e punës kërkimore, dobitë e pritshme, pasojat dhe dëmet e mundshme dhe t’iu marrë pëlqimin. Në qoftë se marrja e pëlqimit është e pamundur për shkak të paaftësisë fizike, mendore apo të moshës së pacientit, pëlqimi mund të merret nga të afërmit.

Neni 52 – E drejta për t’u larguar nga studimi

Personit të përfshirë në studim i bëhet e ditur mundësia e ndërprerjes dhe largimit nga studimi me vullnetin e tij të lirë, në çdo moment.

Neni 53 – Raportimi i rezultateve

Mjeku stomatolog pjesëmarrës në studim e ka për detyrë të udhëheqë kërkimet me ndershmëri, duke ndjekur e zbatuar me përpikmëri të gjitha aspektet e protokollit të kërkimit. Ai duhet të regjistrojë rezultatet e kërkimit me vërtetësi, të raportojë dhe t’i publikojë ato me ndershmëri, duke mos pretenduar autorësinë në mënyrë të pajustificuar.

Neni 54 – Aplikimi i metodave të reja

Aplikimi i metodave të reja diagnostikuese, mjekuese dhe parandaluese lejohet vetëm pas shqyrtimit klinik nga një komision i posaçëm, i pavarur dhe kompetent. Adoptimi, kryerja dhe nxitja e metodave të pavërtetuara shkencërisht është e ndaluar, konsiderohet kundravajtje me aktet ligjore, dhunim i Kodit të Etikës dhe Deontologjisë dhe objekt ndjekje dhe përballjeje me këto akte. Vetëm një mjekim i krahasuar me placebo, mund të lejohet në kushtet kur sipas të dhënave shkencore, i sëmurit mund të përfitojë, por duke e garantuar se efektet e dëmshme janë të përjashtuara në mënyrë të sigurt.

Neni 55 – Abuzimi me embrionet njerëzore

Abuzimi me embrionet njerëzore për qëllime kërkimore, apo çfarëdo qëllimi tjetër qoftë, është i ndaluar. Ai konsiderohet shkelje ligjore dhe etike, dhe ndëshkohet përballë këtyre akteve normative.

Neni 56 – Transplatimi i indeve dhe organeve

1. Marrja e organeve, indeve, apo çfarëdo produkti tjetër nga trupi i njeriut të gjallë, apo të vdekur, praktikohet vetëm në rastet dhe kushtet e parashikuara me ligj, apo akte të tjera të ligjshme, të cilat i përkasin kësaj fushe.

2. Mjekut stomatolog nuk i lejohet marrja e organeve, indeve, apo çfarëdo produkti tjetër nga trupi i njeriut, as transplatimi i tyre, në qoftë se ai nuk është i kualifikuar në këtë fushë dhe po të mos ketë një ekip bashkëpunues të kualifikuar dhe trajnuar. Atij gjithashtu nuk i lejohet një ndërmarrje e tillë, nëse nuk ka në dispozicion pajisjet mjekësore dhe teknike të përshtatshme.

KREU I PESTË

KUSHTET E USHTRIMIT TË PROFESIONIT

Neni 57 – Sigurimi i mjedisit të punës

Vendi ku mjeku stomatolog është instaluar për të ushtruar profesionin, duhet të ketë mjedis të përshtatshëm pune, pajisje mjekësore dhe teknike, të cilat i përgjigjen dhe i përshtaten natyrës së akteve mjekësore parandaluese, diagnostikuese dhe terapeutike që ai praktikon. Mjeku stomatolog nuk duhet të ushtrojë profesionin në kushte e rrethana që kompromentojnë sigurinë e të sëmurëve dhe cilësinë e kujdesit ndaj tyre dhe publikut.

Neni 58 – Mbi dhuratat dhe financimet

Mjeku stomatolog e ka të ndaluar të kërkojë, apo të pranojë dhurata, apo financime të papërligjura dhe kompromentuese nga kompani, firma, apo individë që tregëtojnë medikamente, pajisje, apo materiale të tjera mjekësore, me përjashtim të financimeve të përlligjura vetëm për veprimtari të akredituara, të cilat organizohen në funksion të edukimit dhe formimit profesional të stomatologëve.

Neni 59 – Mjekësia si biznes, publiciteti, ortakëritë

1. Mjekut stomatolog nuk i lejohet të hyjë dhe të veprojë në ortakëri me farmacistë, stafet ndihmuese, apo persona të tjerë për qëllime fitimprurëse të paligjshme.

2. Mjekut stomatolog nuk i lejohet të praktikojë stomatologjinë si biznes. Ai e ka kategorikisht të ndaluar të bëjë vizita, apo konsultime në lokale e mjedise tregtare, ku tregtohen medikamente, produkte, aparatura, a pajisje të tjera mjekësore.

3. Mjeku Stomatolog e ka kategorikisht të ndaluar reklamimin, publicitetin e çfarëdo lloji për arsye përfitimi.

4. Mjeku Stomatolog e ka kategorikisht të ndaluar reklamimin, publicitetin e çmimeve në media elektronike, atë të shkruar, vizive, televizive dhe radiofonike për arsye përfitimi.

5. Mjeku Stomatolog e ka kategorikisht të ndaluar publikimin e çmimeve jashtë ambienteve ku kryen shërbimin.

6. Në çdo rast të shkeljeve të pikave si më sipër, apo që bien ndesh me Kodin e Etikës Deontologjike Stomatologjike dhe betimin e Mjekut, mjekët stomatologë do të penalizohen sipas ligjeve në fuqi.

Neni 60 – Treguesit profesional personal

1. Të vetmit tregues që i lejohet mjekut stomatolog të paraqesë në fletë recetat, dokumentat dhe njoftimet e ndryshme që publikon janë:

- Emër, mbiemër, adresë, numër telefoni dhe orët e konsultave.
- Titujt profesionalë legalë (zyrtarë) të liçensuar dhe të autorizuar nga Urdhri i Stomatologëve
- Titujt honorifik të njohur nga Republika e Shqipërisë.

2. Treguesit që i lejohen stomatologut të figurojnë në hyrje të kabinetit të tij janë:

- Emri dhe mbiemri i tij.
- Orari i konsultave.
- Titujt profesionalë legalë (zyrtarë) të liçensuar dhe autorizuar nga Urdhri i Stomatologëve për të ushtruar.

Kur mjeku stomatolog është titullar i një diplome të huaj, atëherë duhet të specifikohet vendi dhe universiteti që ka lëshuar diplomën, ose çertifikatën, që e autorizon të ushtrojë këtë profesion.

Neni 61 – Kontrata e punës

Ushtrimi i stomatologjisë, në çdo formë qoftë, pranë një institucioni privat a publik, është i detyruar të bëhet në bazë të një kontrate me shkrim, ku përcaktohen detyrimet dhe të drejtat përkatëse të palëve. Çdo projekt kontrate i komunikohet paraprakisht Këshillit Rajonal të Urdhërit të Stomatologëve, i cili shpreh me shkrim vërejtjet dhe sugjerimet që mund të ketë.

Neni 62 – Honoraret

1. Në mungesë të një kontrate, apo marrëveshjeje paraprake për honoraret, mjekët stomatologë caktojnë honoraret, të cilat zakonisht paguhen nga i sëmuri, ose nëpërmjet një administrate, e cila rregullon honoraret e mjekëve stomatologë, gjithnjë në pajtim me aktet ligjore apo nënligjore të kësaj fushe.

2. Në përcaktimin e honorareve, mjekët stomatologë duhet të jenë të kujdesshëm dhe të matur, duke e marrë parasysh gjendjen ekonomike të të sëmurëve, mundësitë e shërbimit që ofrojnë dhe rrethana të tjera.

3. Mjeku stomatolog e ka për detyrë të shpjegojë dhe të justifikojë me argument koston e shërbimit.

Neni 63 – Bashkimi i mjekëve stomatologë

1. Çdo bashkim, ose grupim mjekësh stomatologë duhet të bëhet në bazë të një kontrate të shkruar, që respekton pavarësinë e secilit. Kontrata i komunikohet paraprakisht Këshillit Rajonal të Urdhrit të Stomatologëve, i cili verifikon nëse është ose jo në përputhje me Ligjet dhe me Kodin e Etikës dhe Deontologjisë.

2. Në çdo bashkim apo grupim mjekësh stomatologë, pavarësisht statusit të tij juridik, ushtrimi i profesionit mbetet personal dhe secili ruan pavarësinë dhe përgjegjësinë profesionale. Edhe në këtë rast, zgjedhja e mjekut stomatolog nga i sëmurit është parim etik dhe deontologjik i pandryshueshëm dhe duhet respektuar.

3. Çdo marrëveshje ose kontratë grupimi, me qëllim profesional midis mjekëve stomatologë nga njëra anë dhe punonjësve të tjerë si infermierë, kimistë, etj. i dërgohet Këshillit Rajonal të Urdhërit të Stomatologëve, i cili verifikon përputhshmërinë me Ligjet në fuqi dhe Kodin e Etikës dhe Deontologjisë.

Neni 64 – E drejta për grevë

1. Mjekët stomatologë kanë të drejtë të kërkojnë nga organet shoqërore dhe shëndetësore krijimin e kushteve dhe mundësive sa më të përshtatshme dhe më të mira që të jetë e mundur, për kryerjen e aktiviteteve të tyre profesionale. Për të arritur këtë, mjekët stomatologë përdorin mundësitë që kanë në dispozicion e që janë më të përshtatshme dhe më pak të dëmshme për të sëmurët.

2. Gjithsesi, mjekët stomatologë kanë të drejtë të organizojnë dhe të marrin pjesë në grevë, por me kushtin e domosdoshëm, që të kenë garantuar mundësinë e ofrimit të shërbimit të urgjencës dhe të shërbimeve të domosdoshme për të sëmurët.

KREU I GJASHTË DISPOZITA PLOTËSUESE DHE PËRFUNDIMTARE

Neni 65 – Mjeku stomatolog dhe institucionet e ndryshme (përgjithësim)

Pavarësisht profilit, apo institucionit në të cilin punon një mjek stomatolog, publik apo privat, detyrimi i tij për respektimin dhe zbatimin e dispozitave të këtij kodi në ushtrimin e profesionit mbetet i pandryshuar.

1. Ushtrimi i profesionit i çfarëdo profili e në çdo institucion qoftë, publik a privat, është personal dhe i pavarur. Mjeku stomatolog është përgjegjës për vendimet dhe aktet mjekësore që kryen.

2. Në çdo institucion publik apo privat, ushtrimi i profesionit duhet të jetë objekt i një kontrate të shkruar, e cila të jetë në përshtatje me dispozitat e këtij Kodi dhe me natyrën e specifikat e institucionit përkatës. Një mjek stomatolog nuk duhet të nënshkruajë kontratë dhe të pranojë të punojë për një institucion, i cili e privon atë nga mundësitë për të përmbushur detyrimet e tij etike dhe deontologjike mjekësore.

3. Pavarësisht institucionit në të cilin punon një mjek stomatolog, publik apo privat, ai është i detyruar që përtej principeve dhe rregullave që parashikohen në dispozitat e këtij

Kodi, të njohë ligjet, normat dhe rregullat administrative shtetërore dhe të institucionit ku punon, të cilat i përkasin fushës së ushtrimit të mjekësisë, detyrave dhe të drejtave të mjekut stomatolog në profesion.

4. Pavarësisht institucionit shëndetësor publik a privat në të cilin punon një mjek stomatolog, ai e ka për detyrë t'i përgjigjet çdo kërkesë zyrtare, për t'u vënë në dispozicion dhe bashkëpunuar kur bëhen hetime, apo kërkohen informacione të ndryshme lidhur me të sëmurin e tij, apo çfarëdo çështje tjetër. Ai duhet të ndihmojë autoritetet e interesuara, të cilat detyrimisht duhet të jenë të përligjura zyrtarisht, duke iu përmbajtur dispozitave të këtij Kodi për respektimin dhe ruajtjen e sekretit profesional.

5. Është normë themelore e etikës mjekësore për çdo mjek stomatolog që, pavarësisht institucionit ku punon, të respektojë të drejtën e të sëmurit për të zgjedhur mjekun e tij stomatolog dhe kur rrethanat e bëjnë të mundur, për ta patur këtë mjek prezent në çdo procedurë mjekësore të cilës i nënshtrohet ky i sëmurë.

6. Pavarësisht profilit profesional dhe institucionit ku ushtron mjeku stomatolog, në asnjë rast nuk duhet të pranojë të shprehet, bazuar në rendimentin e arritur në njësi kohe, apo çdo kusht tjetër, i cili do të kufizonte lirinë e tij për vendimmarrje klinike të pavarur dhe do të cënonte cilësinë e kujdesit shëndetësor.

7. Mjekut stomatolog nuk i lejohet përdorimi i publicitetit profesional personal apo në favor të institucionit publik apo privat në të cilin punon. Ai duhet të jetë i kujdesshëm, për të mos lejuar përdorimin e emrit të tij nga institucioni në të cilin punon për qëllime publicitare.

8. Pavarësisht institucionit publik apo privat në të cilin punon, si dhe pozicionit hierarkik apo social të cilit i përket, mjeku stomatolog është i detyruar t'i përgjigjet çdo kërkesë nga Urdhri i Stomatologut, për t'u paraqitur për një proces gjykimi disiplinor profesional, apo çfarëdo informacioni, a bashkëpunimi që i kërkohet nga ky organizëm.

Neni 66 – Detyrim për respektimin e Kodit

Është detyrë e të gjithë mjekëve stomatologë, e studentëve të mjekësisë dentare, që asistojnë, apo zëvendësojnë mjekët stomatologë në detyrë, si edhe e mjekëve praktikantë të njohin dhe të zbatojnë dispozitat e këtij Kodi gjatë gjithë karrierës profesionale. Mosnjohja nuk e përjashton asnjërin nga përgjegjësia dhe masat ndëshkimore për çdo kundravajtje të kryer.

Neni 67 – Masat disiplinore

Çdo akt mjekësor, apo sjellje profesionale në kundravajtje me dispozitat e këtij Kodi, përbën objekt për ndjekje dhe gjykim disiplinor profesional bazuar në Ligjin 127/2014, datë 02.10.2014 “Për Urdhrin e Stomatologut në Republikën e Shqipërisë” dhe në Rregulloren e Gjyimit Disiplinor Profesional të Urdhrit të Stomatologut.

Neni 68 – Njoftimi i Urdhërit të Stomatologut për shkeljet

Çdo mjek stomatolog e ka për detyrë të njoftojë Këshillin Rajonal përkatës të Urdhrit të Stomatologut për të gjitha shkeljet, të cilat në gjykimin dhe vlerësimin e tij janë në kundërvajtje me dispozitat e këtij Kodi.

Neni 69

Ky Kod hyn në fuqi menjëherë.

Miratuar nga Këshilli Kombëtar i U.S.SH. me Vendimin Nr.13, datë 31/07/2015.

URDHRI I STOMATOLOGUT

PRESIDENTI

Dr. Nikoll DEDA

Për hartimin e Kodit të Etikës dhe Deontologjisë Stomatologjike punuan:

*Presidenti i USSH: **Dr.Nikoll DEDA***

*Përgjegjës i Sektorit të Licensimit dhe Regjistrimit: **Dr.Grej MALO***

*Përgjegjës i Sektorit Juridik të Marrëdhënieve me Jashtë dhe Publikun: **Av.Gevi GAZHELI***

*Redaktoi: **Vilma BUZO***

PËRMBAJTJA E LËNDËS

PARIME KRYESORE

Neni 1 – Përcaktimi

Neni 2 – Njohja e Ligjit të Urdhrit Stomatologut

Neni 3 – Njohja e Kodit dhe Betimi i Mjekut Stomatolog

KREU I PARË

DETYRAT E PËRGJITHSHME TË MJEKËVE STOMATOLOGË

Neni 4 – Detyrat dhe Misioni i Mjekut Stomatolog

Neni 5 – Ofrimi i kujdesit shëndetësor

Neni 6 – Detyrimi për t'u angazhuar në rast lufte apo katasrofash

Neni 7 – Respektimi i traditës

Neni 8 – Kushtëzime të aktivitetit profesional

Neni 9 – Ndihma në raste urgjente

Neni 10 – Mbi marrëdhëniet me kolegët dhe personelin

Neni 11 – Mbi reputacionin profesional dhe figurën morale

Neni 12 – Përdorimi i njohurive dhe pavarësia profesionale

Neni 13 – Mbi edukimin dhe përditësimin e dijeve

Neni 14 – Vlerësimi i gjendjes së të sëmurit

Neni 15 – Tejkalimi i mundësive dhe kompetencave

Neni 16 – Mësimdhënia dhe kontributi për edukimin e kolegëve

Neni 17 – Mbi edukimin dhe promocionin e shëndetit

KREU I DYTË

DETYRAT E MJEKUT STOMATOLOG NDAJ TË SËMURIT

Neni 18 – Marrëdhëniet me të sëmurin

Neni 19 – Përkushtimi dhe sjellja

Neni 20 – Detyrat ndaj fëmijëve, pleqve dhe handikapatëve

Neni 21 – Mos përzierja në çështjet familjare

Neni 22 – Ruajtja e sekretit

Neni 23 – Zbulimi i sekretit

Neni 24 – Lehtësimi i vuajtjeve për të sëmurin

Neni 25 – E drejta e të sëmurit për t'u informuar

Neni 26 – Informimi i familjarëve

Neni 27 – Proçedurat diagnostikuese e mjekuese

Neni 28 – Pëlqimi pas infomimit (konsenti i informuar)

Neni 29 – Përfitimi i të drejtave

Neni 30 – Vazhdimësia e mjekimit

Neni 31 – Ndërrimi i mjekut kurues

- Neni 32 – Ndihma mjekësore për të dënuarit
- Neni 33 – Mjekimi dhe ushqyerja e detyruar për të dënuarin
- Neni 34 – Dokumentimi i veprimeve mjekësore
- Neni 35 – Lëshimi i dokumentave mjekësore
- Neni 37 – Ankesat e të sëmurëve
- Neni 38 – Lehtësimi i vuajtjeve të sëmurit që është duke vdekur
- Neni 39 – Mos shpejtimi i vdekjes
- Neni 40 – Vdekja e të sëmurit
- Neni 41 – Ndërhyrjet gjymtuese

KREU I TRETË

MARRËDHËNIET MIDIS MJEKËVE STOMATOLOGË, NDAJ PROFESIONIT DHE INSTITUCIONEVE

- Neni 42 – Respekti reciprok
- Neni 43 – Respekti ndaj mësuesve
- Neni 44 – Solidariteti ndaj kolegëve
- Neni 45 – Qëndrimi ndaj sjelljes jo korrekte të kolegëve
- Neni 46 – Gabimet e bashkëpunëtorëve
- Neni 47 – Raportet e një mjeku me mjekun kurues dhe me të sëmurin
- Neni 48 – Këshillimi dhe konsultimi me kolegët

KREU I KATËRT

QËNDRIMI I MJEKUT STOMATOLOG NDAJ RIPRODHIMIT HUMAN, EKSPERIMENTEVE KLINIKE E KËRKIMEVE BIO-MJEKËSORE DHE TRANSPLATIMEVE TË INDEVE E ORGANEVE

- Neni 49 – Lidhur me Informimin dhe kujdesin për shëndetin seksual
- Neni 50 – Ndërprerja e shtatëzanisë dhe sterilizimi
- Neni 51 – Pjesëmarrja në kërkime shkencore
- Neni 52 – E drejta për t'u larguar nga studimi
- Neni 53 – Raportimi i rezultateve
- Neni 54 – Aplikimi i metodave të reja
- Neni 55 – Abuzimi me embrionet njerëzore
- Neni 56 – Transplatimi i indeve dhe organeve

KREU I PESTË

KUSHTET E USHTRIMIT TË PROFESIONIT

- Neni 57 – Sigurimi i mjedisit të punës
- Neni 58 – Mbi dhuratat dhe financimet
- Neni 59 – Mjekësia si biznes, publiciteti, ortakëritë
- Neni 60 – Treguesit profesional personal

- Neni 61 – Kontrata e punës
- Neni 62 – Honoraret
- Neni 63 – Bashkimi i mjekëve
- Neni 64 – E drejta për grevë

KREU I GJASHTË

DISPOZITA PLOTËSUESE DHE PËRFUNDIMTARE

- Neni 65 – Mjeku stomatolog dhe institucionet e ndryshme (përgjithësim)
- Neni 66 – Detyrim për respektimin e Kodit
- Neni 67 – Masat disiplinore
- Neni 68 – Njoftimi i Urdhërit të Stomatologut për shkeljet
- Neni 69 – Ky Kod hyn në fuqi menjëherë